

4 september 2017

Hans van der Werff / Frederik van Dalfsen
Sofie Dreef / Dieuwertje Smit

Berenschot

BIJLAGE 1: Ambities, Opgaven en Uitdagingen per gemeente

In hoofdstuk 4 zijn de ambities, opgaven en uitdagingen van het Land van Cuijk benoemd. In deze bijlage beschrijven we per gemeente de belangrijkste ambities, opgaven en uitdagingen. Dit doen we op basis van een uitgebreide documentstudie (o.a. strategische visies, coalitieakkoorden en beleidsdocumenten) en op basis van gesprekken met de college en MTs.

1.1 BOXMEER

Boxmeer wil zich profileren als werkgelegenheidsgemeente. De ambities, opgaven en uitdagingen zijn georiënteerd op het profileren als aantrekkelijke woon-werkgemeente.

Inzetten op de agrarische sector als economische pijler

Als werkgelegenheidsgemeente wil Boxmeer voornamelijk inzetten op de agrarische sector door op dit gebied een innovatieve hot-spot te worden, bijvoorbeeld via het platform Agrifood Capital. De Agrofood & Tech is een belangrijke economische pijler. Boxmeer wil de bestaande bedrijven graag uitbouwen om zo een meer aantrekkelijke woon-werkgemeente te worden. Ook voor nieuwe bedrijven wil Boxmeer een aantrekkelijke vestigingsgemeente zijn. Boxmeer wil dan ook inzetten op de exploitatie van industriegrond.

Groene long profilering richting Nijmegen

Boxmeer oriënteert zich sterk op het stedelijke Nijmegen. Vanuit de ambtelijke organisatie is de ambitie uitgesproken om gezamenlijk met Cuijk op te trekken in de profilering als de groene long van Nijmegen. Op deze manier willen Boxmeer en Cuijk ook op recreatief vlak een aantrekkelijk gebied zijn voor bezoekers vanuit Gelderland.

Demografische ontwikkeling

Uit de bevolkingsprognose blijkt dat het inwoneraantal in Boxmeer nagenoeg gelijk blijft. Boxmeer krijgt daarentegen wel te maken met sterke vergrijzing. Tegelijkertijd zal de groene druk lager liggen dan het landelijk gemiddelde, door het wegtrekken van jongeren naar Nijmegen of andere steden. Deze demografische ontwikkelingen vragen om passende voorzieningen. Op dit moment is het voorzieningenniveau nog voldoende, maar in de kleine kernen staat de aanwezigheid van voorzieningen en de leefbaarheid onder druk.

Aantrekkelijk wonen

De woningsector staat hoog op de agenda in Boxmeer. Gezien de huidige demografische ontwikkelingen en de voorspellingen naar de toekomst, is het van belang te investeren in een passend en duurzaam woningaanbod. Betaalbare huurwoningen en projecten voor starters zijn hierbij speerpunten.

Financiën op orde

Boxmeer heeft als enige van de vijf gemeenten binnen het Land van Cuijk een hoge netto schuldquote. Ook qua solvabiliteit scoort Boxmeer minder goed dan de andere gemeenten. Het op orde brengen van de financiën is dan ook een belangrijke opgave voor Boxmeer.

Verkenning Bestuurlijke Toekomst Land van Cuijk

Eindrapportage

1.2 CUIJK

Als grote kern binnen het Land van Cuijk wil Cuijk zich meer profileren als aantrekkelijke woon-, werk- en winkelstad. Revitalisering van het stadscentrum is hierbij een belangrijk speerpunt.

Gemeente Cuijk als toeristische poort naar de regio

Cuijk heeft als gemeente veel mogelijkheden als het gaat om toerisme en recreatie. De Kraaijenbergse Plassen en de verbinding met de Maas bieden Cuijk veel mogelijkheden op het gebied van waterrecreatie, terwijl de Dommelsvoort uitgangspunten biedt voor het fiets- en wandeltoerisme. Cuijk heeft de ambitie om hier in te investeren, enerzijds met het oog op de verbetering van de toeristische werkgelegenheid en anderzijds voor de versterking van de recreatieve kwaliteit van het landelijk gebied. Tegelijkertijd moet ook de aantrekkelijkheid van centrum vergroot worden. Het verbeteren van de verblijfskwaliteit van het centrum is daarom een speerpunt. Cuijk gaat de komende jaren investeren in het openbaar gebied, waarbij aandacht wordt geschonken aan de 3 W's: wonen, werken en winkelen.

Versterken werkgelegenheid

Rondom Cuijk zijn veel technische en internationale agrarische bedrijven gevestigd die werkgelegenheid bieden voor de gehele regio. Cuijk heeft de ambitie om deze sector te versterken en hiermee meer werkgelegenheid te creëren. Cuijk beschikt over een groot aantal bedrijven met meer dan 100 hectare grond. Door een goede samenwerking met de regio wil Cuijk de komende jaren de vrijgekomen grond vergeven.

Demografische ontwikkelingen

De cijfers laten zien dat de grijze druk in Cuijk de komende jaren fors zal toenemen. Dit maakt dat een van de belangrijkste ambities, het stimuleren

van de werkgelegenheid, mogelijk onder druk komt te staan. Cuijk zal zich de komende jaren moeten richten op het ombuigen van deze negatieve ontwikkelingen. De ontwikkelingen op het gebied van vergrijzing en ontgroening drukken ook op de leefbaarheid van de kernen. De gemeente wil per kern een cluster van voorzieningen handhaven. Tegelijkertijd moet er aandacht worden besteed aan de verbinding van de kernen met de rest van de regio, en daarbuiten.

Burgers in hun kracht

Het vergroten van burgerparticipatie is een belangrijk speerpunt voor Cuijk. De gemeente wil middels buurtbudgetten en participatieladders de betrokkenheid van burgers en bedrijven bevorderen. Daarnaast is zowel het college als het MT van de CGM organisatie een voorstander van het verminderen van de regeldruk voor burgers en bedrijfsleven.

Stevige en passende organisatie

Om als gemeente in staat te blijven dienstverlening van hoge kwaliteit te leveren aan de inwoners is het noodzakelijk dat er stevige en passende ambtelijke organisatie staat. Het MT van de CGM organisatie vindt dat er aandacht geschonken moet worden aan het wegnemen van de ambtelijke kwetsbaarheid.

1.3 GRAVE

Profilering van vestingstad Grave als toeristische trekpleister

Grave wil zwaar inzetten op de profilering van de historische vestingstad. Recreatie en toerisme is dan ook een van de meest zwaarwegende inhoudelijke beleidsterreinen voor de gemeente.

Ook vanuit de ambtelijke CGM organisatie wordt aangegeven dat, met betrekking tot de gemeente Grave, het meest zwaarwegende inhoudelijke beleidsterrein de toerisme & recreatie sector is. Hierbij is nadrukkelijk samenwerking met de regio wenselijk.

Ondernemersklimaat creëren

In Grave is veel ondernemerschap en initiatief aanwezig. Door middel van actief stimuleren en faciliteren van burgers en bedrijven, wil de gemeente Grave, in samenwerking met de regio, een aantrekkelijk ondernemersklimaat creëren.

Versterken kwaliteit gemeentelijke dienstverlening

In het coalitieakkoord heeft Grave de ambitie om de gemeentelijke dienstverlening naar de burger te verbeteren. Terugdringen van bureaucratie, meer lean gaan werken en het optimaliseren van de loketfuncties op alle beleidsterreinen worden genoemd als concrete speerpunten.

Demografische ontwikkelingen

Ook voor Grave geldt dat de demografische ontwikkelingen consequenties hebben voor de leefbaarheid van de gemeenten en de kernen. Voor Grave is het van belang dat de leefbaarheid van de kernen van voldoende niveau blijft. Om dit te bewerkstelligen moet er woningbouw gerealiseerd worden voor starters.

Stevige en passende organisatie

Om als gemeente in staat te blijven dienstverlening van hoge kwaliteit te leveren aan de inwoners is het noodzakelijk dat er stevige en passende ambtelijke organisatie staat. Het MT van de CGM organisatie vindt dat er aandacht geschonken moet worden aan het wegnemen van de ambtelijke kwetsbaarheid.

Verkenning Bestuurlijke Toekomst Land van Cuijk

Eindrapportage

1.4 MILL EN SINT HUBERT

Mill en Sint Hubert is een kleine landelijke woongemeente. Het college van Mill en Sint Hubert en het MT van de CGM organisatie zijn zich hiervan bewust. De geformuleerde ambities lijken in lijn met de slagkracht die men kan verwachten van een gemeente met dergelijke schaalgrootte.

Demografische ontwikkelingen

Mill en Sint Hubert heeft te maken met een trend van ontgroening en vergrijzing. Zeker in de kleine kernen staan de voorzieningen onder druk, zoals de aanwezigheid van winkels, openbaar vervoer en andere basisvoorzieningen. Mill en Sint Hubert wil deze ontwikkeling tegen gaan door zich te richten op de volgende speerpunten:

- **Bereikbaarheid:** aangezien de gemeente te maken heeft met een steeds grijzere populatie is bereikbaarheid een belangrijk aspect voor het zijn van een aantrekkelijke woongemeente.
- **Investeren in (sport)verenigingen:** de gemeente Mill en Sint Hubert wil (sport)verenigingen subsidiëren zodat ze kunnen blijven bestaan en de gemeente ook voor jongeren en jonge gezinnen een aantrekkelijke woongemeente blijft.
- **Investeren in goed onderwijs:** voor het aantrekken van jonge gezinnen is het van belang dat het niveau van het onderwijs uitstekend is. Tegelijkertijd moet ook de bereikbaarheid van onderwijsinstellingen voldoende blijven.

Aantrekkelijk wonen voor ouderen en jongeren

Gezien de huidige demografische ontwikkelingen en de voorspellingen voor de toekomst, is het van belang te investeren in een passend en duurzaam

woningaanbod. Demografische ontwikkelingen leiden tot een stijging in het aantal eenpersoonshuishoudens, ten koste van het aantal meerpersoonshuishoudens. De woningsector is daarom een speerpunt voor de gemeente Mill en Sint Hubert. Het creëren van aantrekkelijke woningen voor senioren en starters hebben hierbij prioriteit.

Kwaliteit van dienstverlening

Gezien de schaalgrootte van Mill en Sint Hubert is de afhankelijkheid van participerende burgers, verenigingen en andere organisaties in deze gemeente groot. De gemeente wil de kwaliteit van de standaard dienstverlening op peil houden.

Stevige en passende organisatie

Om als gemeente in staat te blijven dienstverlening van hoge kwaliteit te leveren aan de inwoners is het noodzakelijk dat er een stevige en passende ambtelijke organisatie staat. Het MT van de CGM organisatie vindt dat er aandacht geschonken moet worden aan het wegnemen van de ambtelijke kwetsbaarheid.

1.5 SINT ANTHONIS

Sint Anthonis is een plattelandsgemeente en dat komt terug in de ambities die door zowel het college als door het management geformuleerd zijn. Een duurzame agrarische sector en leefbaarheid van de kernen zijn ambities die aansluiten bij een plattelandsgemeente.

De transitie naar een duurzame agrarische sector

Sint Anthonis wil de komende jaren toewerken naar een duurzame agrarische sector, waar de belangen van ondernemers samenkomen met die van de inwoners. Een gezonde leefomgeving is hierbij een vanzelfsprekendheid. Daarom wil Sint Anthonis tegelijkertijd investeren in duurzame ontwikkelingen. Deze duurzame investeringen moeten leiden tot het verminderen van de fijnstof uitstoot, meer lokale werkgelegenheid en het worden van een energie neutrale gemeente.

Vastgoedontwikkeling

De uitdagingen op het gebied van vastgoed zijn tweeledig. Zo is er enerzijds sprake van dalende vastgoedprijzen. Tegelijkertijd is er sprake van vrijkomende agrarische vastgoedgrond.

Leefbaarheid van de kernen

De cijfers laten zien dat de grijze druk flink zal toenemen. Zo zal het aantal 50 plussers de komende jaren verdubbelen. Deze ontwikkeling maakt het dat de leefbaarheid van de kernen onder druk komt te staan. De zelfredzaamheid van burgers en de bereidheid om inspanningen te leveren voor de leefbaarheid van de kernen is kenmerkend voor Sint Anthonis. Deze inspanningsbereidheid mag niet verloren gaan en daarom wil Sint Anthonis burgerinitiatieven blijven stimuleren door budgetten beschikbaar te stellen voor zelfsturing binnen dorpen. Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om burgers en dorpsraden nog actiever te betrekken bij toekomstontwikkelingen.

Regionale positie

Steeds vaker spelen maatschappelijke vraagstukken niet alleen op gemeentelijk, maar ook op regionaal niveau. Om in deze vraagstukken een rol te kunnen spelen, is het van belang om als gemeente ook regionaal een sterke positie in te nemen. Sint Anthonis ervaart onvoldoende tijd en capaciteit om dit te bewerkstelligen. Hier ligt dus een belangrijke opgave.

Stevige en passende organisatie

Om als gemeente in staat te blijven dienstverlening van hoge kwaliteit te leveren aan burgers en bedrijfsleven is het noodzakelijk om een stevige en passende organisatie te hebben. Door wisselingen op managementniveau is er sprake van een minder stabiele organisatie. Dit houdt in dat Sint Anthonis goed in staat is de dagelijkse uitvoering te laten plaatsvinden, maar dat met name op strategisch niveau er kwetsbaarheid wordt ervaren.

Berenschot Groep B.V.
Europalaan 40
3526 KS Utrecht
T +31 (0)30 291 69 16
E contact@berenschot.nl
www.berenschot.nl

Berenschot is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al bijna 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke en private sector met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkkterrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten van een vraagstuk aan te pakken.

Berenschot is aangesloten bij de E-I Consulting Group, een Europees samenwerkingsverband van toonaangevende bureaus. Daarnaast is Berenschot lid van de Raad voor Organisatie-Adviesbureaus (ROA) en hanteert de ROA-gedragscode.